

Ünite 1

1_ İktisadın Konusu Nedir? Toplumu oluşturan birey ve kurumların insanlara haz ve tatmin veren farklı mal ve hizmetleri kullanma ve elde etme istekleri sınırsızdır. Buna karşılık insanların isteklerini karşılamaya yarayan mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılabilecek kaynaklar ise sınırlıdır. Dolayısıyla her toplum belirli derecelerde kıtlık sorunu ile karşı karşıyadır. Her toplumun değişik derecelerde karşı karşıya kaldığı bu kıtlık sorunu iktisadın uğraşı konusudur.

2_ İktisadın Tanımları Nelerdir?

- İktisat kıtlık bilimidir.
- İktisat bir tercih bilimidir.
- İktisat ulusal ve uluslararası baz da ticaretin incelenmesidir.
- İktisat para, bankacılık, sermaye ve servetin incelenmesidir.

3_ İktisat Kıtlık Bilimidir? İnsan ihtiyaçlarının sonsuz ancak bu ihtiyaçları kaynakların sınırlı olması olgusudur.

4_ İktisat nedir? İnsan ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için malların üretim ve değişimini içeren faaliyetlerin incelenmesidir.

5_ İktisadın Temel Özellikleri Nelerdir?

- İktisat bir sosyal bilimdir.
- İktisat analitiktir.
- İktisat insan davranışlarının sadece iktisadi yönünü seçip inceler.
- İktisat malların tüketimi ile olduğu kadar üretimi ve dağıtımıyla da ilgilidir.

6_ İktisadın Yöntemleri Nelerdir? Betimleyici İktisat, Ekonomik Analiz, Varsayım, Hipotez, İktisat Politikası (Uygulamalı İktisat) Tümevarım, Tümdengelim

7_ Betimleyici İktisat Nedir? Belirli bir ekonomik sorunla ilgili tüm gerçeklerin araştırılıp toplanmasıdır.

8_ Varsayım Nedir? Gerçek olduğu varsayılan bir önermedir. Ayrıca teoremin en önemli bir parçasıdır.

9_ Hipotez Nedir? İki değişkenin birbiriyle nasıl ilişkili olduğunu belirleyen koşullu önermedir.

10_ İktisat Politikası (Uygulamalı İktisat) Nedir? Belirli ekonomik sorunların çözüme veya bu sorunların ortaya çıkmasını önlemeye dönük politikaların oluşturulma sürecidir.

11_ Tümevarım Nedir? Gözlenen gerçeklerden hareketle teoremin oluşturulması yani özelden genele gidilmesidir.

12_ Tümdengelim Nedir? Teoriden hareket ederek gerçeklerin incelenmesidir. Yani genelden özele gidilmesidir.

13_ İktisadi Düşünce Tarzları Nelerdir?

- Rasyonel davranış
- Karar alma
- Marjinal analiz

14_ Rasyonel Davranış Nedir? Tercih yapmak veya karar almak durumunda olan bir iktisadi birimin kendi hedefine uygun biçim hareket etmesidir.

15_ Marjinal Analiz Nedir? İktisadi düşünme tarzı, marjinal analiz adını verdiğimiz bir analiz yöntemini de kapsar. Marjinal analiz mevcut şartlar değiştiğinde ortaya çıkacak durumun incelenmesidir.

16_ İktisadi Düşünme Tarzında Yapılan Hatalar Nelerdir?

- Diğer şartlar sabitken (Ceteris Paribus)
- Birlikte değişim – nedensellik
- Tümleme yargısı

17_ İktisadın Bölümleri Nelerdir? Mikro iktisat ve Makro iktisat, Pozitif ve Normatif iktisat

18_ Mikro İktisat Nedir? İktisadın mevcut durumunu inceleyerek insan davranışı ve insanların piyasa endüstri, firma ve birey gibi nispeten birimlerle ilişkili tercihlerini inceleyen bölümdür.

19_ Mikro İktisadın Temel Konuların Arasındaki Neler Var

- Bireysel ekonomik kararların oluşturulması
- Kaynak dağılımı
- Fiyatlar
- Üretim ve gelir dağılımının belirlenmesi yer alır.

20_ Makro İktisat Nedir? İktisadın bir bütün olarak ekonomik ve toplulaştırılmış ekonomik davranışı inceleyen bölümdür.

21_ Makro İktisadın Temel Konuları Nelerdir? Makro iktisat Milli gelir, para, bankacılık, enflasyon, ekonomik, büyüme gibi makro konuları inceler.

22_ Makro İle Mikro İktisat Arasındaki Fark Nedir? Mikro iktisatta iktisatçılar tek bir fiyat üzerinde incelemede bulunurken, makro iktisatta genel fiyat düzeyi üzerinde dururlar.

23_ Pozitif İktisat Nedir? İktisadın mevcut durumunu inceleyerek ne olduğunu belirlemeye çalışan ve değer yargısı içermeyen bölümdür.

24_ Normatif İktisat Nedir? Toplumsal refahın en üst düzeyde sağlanabilmesi için ne olması gerektiğini inceler.

25_ Pozitif İktisat İle Normatif İktisat Arasındaki Fark Nedir? Pozitif iktisat esas olarak gerçek yaşamdan bir takım verilerle test edilebilecek neden – sonuç inceler Normatif iktisat ise değer yargılarını ve sosyal adalet en üst düzeydeki refaha ulaşılması gibi test edilemeyen konularla ilgilenir.

26_ Temel İktisadi Kavramları Nelerdir?

- Ekonomik birimler,
- İhtiyaç ve özellikleri
- İhtiyaçların özellikleri
- Mal ve hizmetler
- Malın özellikleri

27_ Ekonomik Birimler Kaça Ayrılır Bunlar Nelerdir? Ekonomik birimler 3 ayrılır. Bunlar Hane halkı, firmalar, devlet

28_ İhtiyaçlar Ve Özellikleri Nelerdir? İhtiyaç tatmin edildiğinde haz ve doyum, tatmin edilmediğinde ise acı ve üzüntü veren duygudur.

29_ İhtiyaçlar Şiddetine Göre Kaça Ayrılır? İhtiyaçlar ikiye ayrılır bunlar

- ✓ Zorunlu ihtiyaçlar: İnsanların yaşamları devam ettirebilmeleri için gerekli olan ve karşılanması zorunlu olan gereksinimlerdir. (örnek hava, su, gıda vb gibi)
- ✓ Zorunlu olmayan ihtiyaçlar: karşılanmaları yaşamsal olmayan ancak tatmin edildikçe haz veren ihtiyaçlardır.(örnek müzik dinlemek, kitap okumak, gibi)

30_ İhtiyaçların Özellikleri Nelerdir?

- İnsan ihtiyaçları sonsuzdur.
- İhtiyaçlar şiddetleri bakımından farklılık gösterir.
- Tatmin edildikçe ihtiyaçların şiddeti azalır.
- Bazı ihtiyaçları tatmin edildikçe şiddeti artar.
- İhtiyaçlar ve ihtiyaçları tatmine yarayan araçlar ikame edilebilir.

31_ Mal Ve Hizmetler Nelerdir? Mal: ihtiyaçları tatmin etme özelliği taşıyan fiziksel varlıklardır. Hizmet ihtiyaçları tatmin etmesine karşın maddi özelliği olmayan şeylerdir.

32_ Hizmetler Kaç Alt Gruba Ayrılır. Hizmetler 2 alt gruba ayrılır.

- ✓ Kişisel hizmetler
- ✓ Ticaret hizmetler

33_ Mal Türleri Nelerdir?

- Serbest mal – ekonomik mallar
- Tüketici – üretici mallar
- Dayanaklı – dayanaksız mallar

34_ Serbest Mallar Nelerdir? Doğada her istendiğinde bulunabilen ve çaba sarf etmeden elde edilebilen mallardır. (hava)

35_ Ekonomik Mallar Nelerdir? Elde edilebilmek için mutlaka belli bir çaba harcanması veya bir bedel ödenmesi gereken mallardır. (kalem)

36_ Tüketici Malları Nelerdir? Tüketicinin ihtiyaçlarını doğrudan karşılayan mallardır. Bu mallarla nihai mallarda denir Bu mallara örnek (giydiğimiz elbise, yediğimiz yemek)

37_ Üretici Malları Nelerdir? Diğer Üretici malları yada tüketici malları üretiminde kullanılan mallardır. Bu mallara sermaye malları, yarı mamul mallar hammadde de denir. (Kumaş, iplik)

38_ Dayanaklı Mallar Nelerdir? Elde edildikten sonra uzun süre fayda sağlayan mallardır (Buzdolabı, Koltuk)

39_ Dayanaksız Mallar Nelerdir? Fayda sağladığında yok olan biten mallardır. (Mum, şeker, ekmek,vb)

40_ İktisatçılarca Kullanılan Araştırma Yöntemini Şu Şekilde Formüle Edebiliriz.

Gerçekleri Toplama Betimleyici iktisat	⇒ teori oluşturma ve test etme hipotez-varsayım Ekonomik analiz	⇒ iktisat politikaları oluşturma tümevarım- tüm dengelim iktisat politikası
---	---	---

Ünite 2

41_ Kıtık Ve Tercih Nedir? Ekonomi bilimi kaynakların kıt olması nedeniyle insanların yaptıkları tercih ve bu tercihler sonucunda insanlar arasındaki ekonomik etkileşimleri inceler.

42_ Kaynaklar (Üretim Faktörleri) Nelerdir? Mal ve hizmet üretiminde kullanılan doğa yada insanlar tarafından sağlanan tüm araçlardır. Doğa tarafından sağlanan su, petrol, mineral gibi kaynaklar toprak faktörü içerisinde tanımlanır.

43_ Emek Nedir? Mal ve hizmet üretmek için gerekli fiziksel ve zihinsel çalışmalardır.

44_ Sermaye Nedir? Diğer mallar üretmek için kullanılan makinelerdir. Araç ve fabrikalardır. Ekonomi biliminde sermaye kavramı ile fiziksel sermaye malları ifade edilir. Bu kavram finansal sermayeden farklıdır.

45_ Finansal Sermaye Nedir? Fiziksel sermaye üzerinde mülkiyet hakkını ifade eder.

46_ Finansal Sermaye İle Fiziksel Sermaye Arasındaki İlişki Nedir? Finansal sermayenin fiziksel sermaye satın alabilmek için gerekli olmasıdır. Bu yüzden para doğrudan bir üretim faktörü (sermaye)değildir.

47_ Beşeri Sermaye Nedir? Çalışanların eğitim ve yetiştirilme aracılığı elde ettikleri bilgi birikimi ve yetenekleridir.

- 48_ Üretim Faktörleri Nelerdir?** Toprak , emek, sermaye, gibi kaynaklar aynı zamanda üretim faktörleri yada girdiler olarak adlandırılır.
- 49_ Fırsat Maliyeti Nedir?** Bir kararı uygularken vazgeçilen bir başka karardır.
- 50_ Üretim İmkanları Eğrisi Nedir?** Mevcut üretim faktörleri ve üretim teknoloji veri iken, belirli bir dönemde ekonominin maksimum düzeyde üretebileceği çeşitli çıktı (ürün) bileşimlerini gösteren eğridir.
- 51_ Artan Fırsat Maliyeti Nedir?** Bir malın daha fazla üretilmesi için diğer malın üretimden vazgeçilmesi gereken miktarın her aşamada artmasıdır.
- 52_ Marjinal Dönüşüm Noktası Nedir?** Bir maldan bir birim daha fazla üretmek için öteki malın üretimden ne kadar fedakarlık etmek gerektiğini göstermektedir.
- 53_ Piyasa Ekonomisi Nedir?** Neyin, nasıl ve kimler için üretileceği sorularına birbirinden bağımsız olarak hareket eden tüketiciler, üreticiler, devlet ve diğer organizasyonların kararlarına bağlı olarak cevap bulunan ekonomik sistemdir.
- 54_ Kumanda Ekonomisi Nedir?** Temel ekonomik sorulara ilişkin kararların merkezi otorite (devlet) tarafından alındığı ekonomik sistemdir.
- 55_ Payda Nedir?** Bireyin tüketilen mal ve hizmetten elde edeceği memnuniyettir.
- 56_ Marjinal Payda Nedir?** Belirli bir zaman diliminde bir maldan bir birim daha fazla tüketilmesi sonucunda toplam faydada meydana gelen değişimdir.
- 57_ Azalan Marjinal Fayda Nedir?** Bir malın ilave miktarları tüketicilerde elde edilen ek faydanın marjinal faydanın azalacağı ilkesidir. Toplam fayda maksimum iken , marjinal fayda sıfırdır. Artan fırsat maliyeti söz konusu iken üretim imkanları eğrisi orjine bükey olur. Üretim imkanlarının bir bütün olarak sağa kaymasına ekonomik büyüme denir.
- 58_ İç Bükey Nedir?** Üretim imkanları eğrisi orjine göre içbükeydir.
- 59_ Tüm Ekonominin Yanıt Aradığı Üç Temel Soru Nedir?** Neler üretilcek, Nasıl üretilcek, Kimin için üretilcek yada nasıl paylaşılacak biçimindedir.
- 60_ Serbestçe Oluşan Fiyatlar Piyasa Ekonomisinde Önemli Roller Üstlenir Bunlar Nelerdir?**
- Fiyatlar insanların tükettiklerine ve üretimlerine yönelik teşvik mekanizmasını
 - Fiyatlar neyin üretilmesi ve tüketileceği konusunda sinyal görevi üstlenirler.
 - Fiyatlar bölüşüm mekanizması üzerinde önemli görev üstlenirler.
- 61_ Util Nedir?** Faydayı ölçmek için atıl adı verilen bir birim yada parayı kullanımlardır. Bu gruba sayısalcılar yada kardinalistler denilmektedir. Diğer tarafta ise faydanın ölçülemeyeceğini ileri süren sırasalcılar yada ardinalistler vardır
- 62_ Toplam Faydanın Sembolü Nedir?** TU harfleriyle gösterilir.
- 63_ Marjinal Fayda Sembolü Nedir?** MU harfleriyle sembolize edilir.
- 64_ Marjinal Faydanın Hesaplanma Biçimi** $MU = \frac{\Delta TU_x}{\Delta Q_x}$ $MU_x = \frac{TU_2 - TU_1}{Q_2 - Q_1} = \frac{34 - 20}{2 - 1} = 13$
- 65_ Fayda Maksimizasyonu Kuralı Nedir?** Tüketici denge koşulu : $\frac{MU_a}{P_a} = \frac{MU_b}{P_b}$
- MU_a : A malın Marjinal faydası
 - P_a : A malın fiyatı
 - MU_b : B malın Faydası
 - P_b : B malın fiyatı

Ünite 3

- 66_ Talep Nedir?** Diğer değişkenler sabit varsayılarak (ceteris paribus varsayımı) belirli bir zaman diliminde piyasada tüketicilerin farklı fiyat düzeylerinde satın almaya hazır oldukları mal ve hizmet miktarıdır.
- 67_ Ceteris Paribus Varsayımı Nedir?** Bir kavramı belirleyen çok sayıda değişkenlerde bir tanesinin değişebileceği, diğer değişkenlerin ise sabit kalacağı varsayımdır.
- 68_ X Mali İçin Talep Fonksiyonu Nasıldır?** $X_d = f(P_x, P_c, I, E, N, Z)$
- 69_ Talep, Arz, Fiyat Miktarının Sembolleri Nedir?** Talep: D , Arz : S , Fiyat : P Miktar: Q ile gösterilir.
- 70_ Talebi Etkileyen Değişkenler Nelerdir?**
- ✓ P_x: X malın kendi fiyatı
 - ✓ P_c: dışındaki değişkenler (Tamamlayıcı malların fiyatı)
 - ✓ P_s: ikame malların fiyatı
 - ✓ İ: tüketicinin geliri
 - ✓ E: tüketici beklentisi
 - ✓ N: tüketicilerin sayısı
 - ✓ Z: zevk ve tercihler varsayılanlar üzerine tire konmuştur
- 71_ Talep Fonksiyonu Nasıldır?** $X^d = f(P_x)$
- 72_ Talep Kanunu Nedir?** Bir malın satın alınmak istenen miktarı ile fiyatı arasındaki ters yönlü ilişkidir. Talep kanun gereği bir malın fiyatı arttığında talep miktarı azalır. Fiyat azaldığında ise talep miktarı artar.

73_ İkame Yetkisi Nedir? Bir malın fiyatındaki artışın söz konusu malın diğer malların fiyatına göre nispi fiyatının yükselmiş olmasından ötürü malın alım miktarının azaltılmasıdır.

74_ Gelir Etkisi Nedir? Diğer değişkenler sabitken bir malın fiyatı arttığı zaman gelir sabit bırakıldığı için gelirin satın alma gücünün ve bu nedenle satın alınmak istenen mal miktarının azalmasıdır

75_ Talep Taplosu Nedir? Diğer değişkenler sabitken belli bir piyasada belli bir zaman diliminde tüketicilerin değişik fiyat düzeylerinde satın almaya hazır oldukları mal ve hizmet miktarını özetleyen tabloya talep tablosu denir.

76_ Talep Eğrisi Nedir? Diğer değişkenler sabitken değişik fiyat düzeylerinde talep edilen mal ve hizmet kombinasyonlarını birleştiren eğri talep eğrisi olarak isimlendirilir.

77_ Talep Eğrisinin Negatif Eğimli Olduğunu Açıklayan Üç Önemli Etki Nedir? Gelir etkisi, ikame etkisi ve azalan marjinal fayda prensibidir.

78_ Piyasa Talep Eğrisi Nedir? Bireysel talep eğrilerinin yatay toplamıdır.

79_ Talep Eğrisinin Kaymasına Neden Olabilecek Temel Faktörler Nedir?

- Tüketicinin gelirindeki değişimler
- İlişkili malların fiyatlarındaki değişimler
- Tüketicilerin zevk ve tercihlerindeki değişimler
- Tüketicilerin beklentilerindeki değişimler
- Potansiyel alıcıların sayılarındaki değişimler

80_ Tüketici Gelirindeki Değişmeler Nelerdir? Diğer değişkenler sabitken tüketici gelirindeki artış talep eğrisini ilk konumuna paralel olarak sağa, gelirindeki azalış ise sola doğru kaydıracaktır.

81_ Normal Mal Nedir? Tüketici geliri arttığında talebi artan, geliri azaldığında ise talebi azalan mallara normal mal denir.

82_ Düşük Mal Nedir? Tüketici geliri arttığında talebi azalan geliri azaldığında ise talebi artan mallara düşük mal denir.

83_ İlişkili Malların Fiyatlarındaki Değişmeler Nelerdir? Ekonomide öyle mallar var ki birinin fiyatındaki değişme diğer mal yada malları etkiler.

84_ İktisatta İlişkili Mallar Açısından İki Tip Mal Gruba Ayrılır Bunlar. Tamamlayıcı mallar, ikame mallar

85_ Tamamlayıcı Mallar Nelerdir? İlişkili mallardan birinin fiyatındaki düşüş meydana geldiğinde diğer malın talep miktarı artıyorsa bu mallara tamamlayıcı mallar denir.(otomobil, lastik)

86_ İkame Mallar Nelerdir? İlişkili mallardan birinin fiyatında meydana gelen bir artış, diğer malın talep miktarında artışa neden oluyorsa bu mallar ikame mallardır. İkame malların diğer adı ise rakip mallardır. (tavuk eti Balık eti)

87_ Tüketicilerin Zevk Ve Tercihlerindeki Değişmeler Nelerdir? Tüketici zevk ve tercihi ilgili malın lehine değişirse talep eğrisi sağa, başka bir mal lehine değişirse talep eğrisi sola doğru kayar.

88_ Tüketicilerin Beklentilerindeki Değişmeler. Geleceğe ilişkin beklentiler de tüketici davranışlarını etkiler. Örneğin bir malın gelecekteki fiyatının yükseleceğinin beklenmesi genellikle tüketicileri şimdiden o malı satın almaya teşvik edecektir.

89_ Potansiyel Alıcıların Sayılarındaki Değişmeler (Piyasadaki Tüketicilerin Sayısı) Tüketici sayısı arttığı zaman ürüne yönelik talep eğrisi artık her fiyat seviyesinde daha fazla miktarda mal talep edildiğini göstermek üzere sağa doğru kayacaktır. Eğer tüketici sayısında bir azalma olursa talep eğrisi sola doğru kayacaktır.

90_ Arz Nedir? Diğer değişkenler sabitken belirli bir zaman diliminde piyasadaki üreticilerin değişik fiyat düzeyindeki satmaya hazır oldukları mal ve hizmet miktarıdır.

91_ Arz Fonksiyonu Nedir? $X^S = f(P_x, P_g, P_y, T, E, T_g, S_g, N_f)$

92_ Arz Kanunu Nedir? Diğer değişkenler sabitken daha yüksek fiyat düzeylerinde ise üreticilerin sunmaya hazır oldukları mal ve hizmet miktarının daha düşük olacağını ifade eder.

93_ Arz Eğrisi Nedir? Diğer değişkenler sabitken değişik fiyat düzeylerinde arz edilen mal ve hizmet miktarlarını birleştiren eğri arz eğrisi olarak isimlendirilir.

94_ Piyasa Arz Eğrisi Nedir? Bireysel arz eğrilerinin her fiyat düzeyi için yatay toplamı olarak elde edilir.

95_ Arz Eğrisinin Kaymasına Neden Olabilecek Temel Faktörler

- Kullanılan girdilerin fiyatı (üretim maliyeti)
- Teknoloji ve Verimlilik
- Vergiler ve sübvansiyonlar
- Diğer malların fiyatları
- Üreticilerin beklentileri
- Endüstrideki firmaların sayısı

96_ Girdi Fiyatındaki Değişme (Üretim Maliyetindeki Değişme)Nedir? Eğer bir veya birden çok sayıdaki girdilerin fiyatındaki bir düşme meydana gelirse maliyetler azalacağından arz eğrisi sağa kayar. Girdi fiyatlarında bir artış meydana gelirse maliyetler artacağından arz eğrisi sola kayar.

97_ Teknoloji Ve Üretkenlik Nedir? Üretim teknikleri değiştiğinde arz eğrisinde kayma meydana gelecektir. Yani teknolojik gelişme arz eğrisi sağa teknolojik gerileme ise arz eğrisini sola kaydırır.

- 98_ Vergiler Ve Sübvansiyonlar Nedir?** Devletin topladığı vergiler artarsa arz miktarı azalacak arz eğrisi sola kayacaktır. Tersi durumunda arz eğrisi sağa kayacaktır. Sübvansiyonlar ise üretim kapasitesi olumlu etkileyecek yani arz eğrisini sağa doğru kaydıracaktır.
- 99_ Diğer Malların Fiyatları Nelerdir?** Üreticinin sahip olduğu üretim faktörleri ile üretebileceği diğer malların fiyatlar artarsa ilgi malın arz miktarı azalır. Ve arz eğrisi sola kayar. Üreticinin üretebileceği diğer malların fiyatındaki azalma mevcut üretilen ürün miktarını artırır. Ve arz eğrisini sağa doğru kaydırır. Tersi durumunda ise arz eğrisi sola kayar.
- 100_ Beklentiler Nelerdir?** Üreticinin ürettiği malın fiyatının gelecekte artacağı beklentisi mevcut üretimi artırarak arz eğrisini sağa doğru kaydırır. Tersi durumunda arz eğrisi sola doğru kayar.
- 101_ Endüstrideki Firmaların Sayısı Nedir?** Endüstrideki firma sayısı artarsa arz eğrisi sağa kayar. Firma sayısının azalması arz eğrisini sola doğru kaydırır.
- 102_ Piyasa Dengesi Nedir?** Piyasada arz ve talebin çakıştığı noktada oluşan fiyat ve miktar bileşimleri piyasa dengesi olarak ifade edilir.
- 103_ Fiyat Artarken İki Etki Meydana Gelecektir?**
- Yüksek fiyatlar tüketimi azaltacaktır. (talep eğrisi üzerinde sola hareket)
 - Yüksek fiyatlar üretimi artıracaktır. (arz eğrisi üzerinde sağa hareket)
- Ünite 4**
- 104_ Talebin Fiyat Esnekliği Nedir?** Bir malın talep edilen miktarının bu malın fiyatına karşı duyarlılığının ölçüsüdür.
- 105_ Tam İnelastik Talep Nedir?** Fiyattaki değişimin talep edilen miktarda hiçbir değişmeye
- 106_ Tam Esnek Talep Nedir?** Fiyattaki değişimin talep edilen mallarda hiçbir değişmeye neden olmadığı durumdur. Ve esneklik kat sayısı sonsuza eşittir.
- 107_ Birim Esneklik Nedir?** Birim fiyattaki değişim oranının talep miktarında aynı oranda etkilemesidir. ve esneklik katsayısı 1 eşittir.
- 108_ Talebin Fiyat Esnekliğini Etkileyen Faktörler Nelerdir?**
- Ürün için ikame edilebilirliğin derecesi
 - Ürünün tüketici bütçelerindeki önemi
 - Fiyat değişimlerinin geçici ve sürekli olması
 - Malın tatmin ettiği ihtiyacın niteliği (zorunlu ve lüks mal)
 - Kısa ve uzun dönemde esneklik
- 109_ Talebin Gelir Esnekliği Nedir?** Gelir esnekliği parasal gelirden ortaya çıkan yüzde değişimlerin talep miktarında yarattığı yüzde değişim arasındaki ilişkidir.
- 110_ Normal Mal Nedir?** Gelir arttığında talebi artıran ve bu nedenle gelir esnekliği pozitif olan mallardır.
- 111_ Düşük Mal Nedir?** Gelir arttığı zaman talebi azalan ve bu nedenle gelir esnekliği negatif olan mallardır.
- 112_ Çapraz Talep Esnekliği Nedir?** Bir malın fiyatındaki yüzde değişimin bir başka malın talep miktarında neden olduğu yüzde değişmeye ilişkin bir ölçüttür. Ve a malı miktarındaki yüzde değişimin b malı fiyatındaki yüzde değişmeye oranı şeklinde hesaplanır.
- 113_ İkame Mallar Nedir?** Çapraz talep esnekliği pozitif olan mallardır.
- 114_ Tamamlayıcı Mallar Nedir?** Çapraz talep esnekliği negatif olan mallardır.
- 115_ İlişkisiz Mallar Nedir?** Çapraz talep esnekliği sıfır olan mallardır.
- 116_ Arz Esnekliği Nedir?** Bir malın arz edilen miktarındaki yüzde değişimin fiyattaki yüzde değişmeye oranıdır.
- 117_ Yay Esnekliği Nedir?** Talep eğrisi üzerindeki iki nokta arasındaki için hesaplanan ortalama esneklik değeridir.
- Ünite 5**
- 118_ Fiyat Kontrolleri Nelerdir?** Devletin yasa yada düzenlemelerde (yönetmelik, Tebliğ gibi) belirli bir mal yada hizmetin fiyatını tespit etmesi veya sınırlama getirmesidir.
- 119_ Uygulamada Belli Başlı Fiyat Müslahalesi Yöntemleri Nelerdir?**
- Taban ve tavan fiyat uygulaması
 - Asgari uygulaması
 - Tarımsal desteklere uygulamaları
 - Kira kontrolleri
- 120_ Taban Fiyatı Nedir?** Devletin mal ve arz edenleri korumak için piyasada işlem görülecek en yüksek fiyatı belirlemesidir
- 121_ Tavan Fiyat Nedir?** Devletin tüketicileri korumak için piyasada işlem görülecek en yüksek fiyatı belirlemesidir.
- 122_ Tayinlama Nedir?** Paylaşım sorunun piyasa mekanizmasının devreden çıkarılacak idari kararlarla çözümlenmesidir.
- 123_ Üretim Kotası Nedir?** Arz edilen mal ve hizmet miktarını sınırlayarak rekabet koşullarında oluşmuş piyasa fiyatını üreticilerin lehine artırmaya dönük devlet politikasıdır.
- 124_ Spesifik Vergiler Nedir?** Belirli bir madde ölçü üzerinden alınan vergilerdir.
- 125_ Ad Valorem Vergiler Nedir?** Belirli bir parasal değer yüzdesi şeklinde alınan vergilerdir.

- 126_ Vergi Yansıması Nedir?** Vergi ödeyen mükelleflerin bunun bir kısmını veya tamamını fiyat mekanizması aracılığıyla diğer kişilere aktarılmasıdır.
- 127_ Toplam Rant Nedir?** Bir malın alıcılar açısından toplam değeri ile bu malları üreten üreticilerin toplam maliyetleri arasındaki farktır.
- 128_ Tüketici Rantı Nedir?** Tüketicilerin bir mal için ödemeye hazır olduğu fiyat ile gerçekte ödediği fiyat arasındaki farktır.
- 129_ Üretici Rantı Nedir?** Üreticinin ürettiği malı satmaya razı olduğu fiyat ile gerçekte satış yaptığı fiyat arasındaki farktır.

Ünite 6

- 130_ Üretim Nedir?** İnsanların ihtiyaçlarını dolaylı ya da doğrudan karşılayacak mal ve hizmetleri meydana getirme çabasıdır.
- 131_ Firma Nedir?** Üretimi gerçekleştiren ve bunların satışı konusunda karar veren ekonomik birime firma denir.
- 132_ Ürün Nedir?** Üretim faktörlerinin (emek, sermaye, toprak,) üretim sürecine katılmasıyla elde edilir.
- 133_ Hammadde Nedir?** Hammadde veya yarı mamullerin üretim süreci sonunda şeklini değiştirerek yeni bir mamul elde etmektedir.
- 134_ Üretim Fonksiyonu Nedir?** Belirli bir dönemde kullanılan alternatif girdi bileşimlerinin olası maksimum çıktı ile ilişkilendirilmesidir.
- 135_ Sabit Girdiler Nelerdir?** Ürün miktarındaki değişme karşısında belirli bir süre için miktarı değişmeyen girdilerdir.
- 136_ Mülkiyet Faydası Nelerdir?** Bir satış işleminde üretimdir. Çünkü burada ürüne en fazla değer veren kişilerin buna sahip olmasına mülkiyet faydası denir.
- 137_ Kısa Dönem Nedir?** Üretim faktörlerinden sadece bir tanesinin değiştirilmesine olanak tanınan süredir.
- 138_ Azalan Verimler Yasası Nedir?** Diğer üretim miktarı sabitken bir üretim faktörünün üretimde kullanılan miktarının artırılması durumunda her ilave birimin sağladığı ürün miktarının azaldığını ifade eden ilişkidir.
- 139_ Marjinal Fiziki Ürün Nedir?** Emek miktarındaki birimlik değişimin toplam ürün miktarında meydana getirdiği değişimdir. MPPL
- 140_ Ortalama Fiziki Ürün Nedir?** Bir birim emek için elde edilen ürün miktarıdır. APPL ile gösterilir.
- 141_ Ölçeğin Verimi Nedir?** Bütün üretim girdilerinin aynı oranda artırılması durumunda ürün miktarının hangi oranda değişeceğini ifade eden ölçüttür.
- 142_ Uzun Dönemde Üretim Nedir?**
- Ölçeğin verimi
 - Ölçeğe göre sabit verim
 - Ölçeğe göre azalan verim
 - Ölçeğe göre artan verim
- 143_ Açık Maliyet Nedir?** Üretim faktörlerini elde etmek için yapılan gerçek ödemeleri ifade eder. Açık maliyette muhasebeleştirilen maliyet olarak isimleştirilir. Örnek olarak emeğe yapılan ödemeler, kira, enerji giderleri vb
- 144_ Örtük Maliyet Nedir?** Gerçekte ödeme yapılmayan ancak bir alternatiften vazgeçilmesi nedeniyle oluşan maliyettir. Örtük maliyetler muhasebeleştirilmeyen maliyetler olarak ta ifade edilir.
- 145_ Ekonomik Kar Nedir?** Elde edilen toplam hasılatın toplam fırsat maliyetlerini aşan kısmıdır.
- 146_ Muhasebe Kar Kavramının Formülü Nedir?**
- Ekonomik kar = toplam hasılat - kullanılan tüm girdiler toplam fırsat maliyeti
- Ekonomik kar = toplam hasılat – (açık+örtük maliyet)
- Muhasebe karı = toplam hasılat açık maliyet
- 147_ Kısa Dönem Maliyetler Nelerdir?**
- Değişken maliyet
 - Sabit maliyet
 - Toplam maliyet

148_ Firma Davranışlarını Analiz Etmek Bizlere Yardımcı Olan Eğriler Vardır?

- Ortalama toplam maliyet ----(ATC)
 - Ortalama sabit maliyet-----(AFC)
 - Ortalama değişken maliyet –(AVC)
 - Marjinal maliyet -----(MC)
- 149_ Marjinal Maliyet Nedir?** Firmanın üretimini bir birim değiştirmesi nedeniyle toplam maliyette meydana gelen değişimdir. (MC) ile gösterilir. $MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q}$
- 150_ Ortalama Toplam Maliyet Nedir?** Toplam maliyetin çıktıya bölünmesiyle elde edilir. Ortalama toplam maliyet firmanın birim başına maliyetidir. ATC ile gösterilir. $ATC = \frac{TC}{Q}$

İKTİSADA GİRİŞ

151_ Ortalama Sabit Maliyet Nedir? Firmanın birim üretim başına düşen değişken maliyetidir. AFC ile gösterilir. Üretim miktarı arttıkça birim başına düşen sabit maliyet azalır. $AFC = \frac{FC}{Q}$

152_ Ortalama Değişken Maliyet Nedir? Firmanın birim üretim başına düşen değişken maliyetidir. AVC ile gösterilir. Değişken maliyetin Üretim Miktarına bölünmesiyle bulunur. $AVC = \frac{VC}{Q}$

Ünite 7

153_ Tam Rekabet Nedir? Hiçbir firmanın sattığı ürünün fiyatı üzerinde tek başına kontrol gücünün olmadığı özel bir piyasadır.

154_ Fiyat Kabullenici, Nedir? Fiyat üzerinde hiçbir kontrol gücü olmayan iktisadi bir birimdir.

155_ Alıcı Ve Satıcıların Piyasa Fiyatını Etkileyememeleri Tam Rekabet Piyasasının Özel Bir Piyasa Yapısına Neden Olan Varsayımlardan Kaynaklanır. Bu Varsayımlar Kaça Ayrılır. (Tam Rekabet Piyasasının Belirleyen Varsayım)

- Piyasada çok sayıda alıcı ve satıcı vardır.
- Her firma homojen bir ürün üretir ve sağlar.
- Firmalar kolaylıkla piyasaya girip çıkarlar.
- Alıcı ve satıcılar tam bir bilgiye sahiptirler.

156_ Toplam Gelir Nedir? Bir firmanın ürünlerinin satışından elde ettiği para miktarıdır.

157_ Ortalama Gelir Nedir? Toplam gelirin satış miktarına oranıdır.

158_ Marjinal Gelir Nedir? Satışların birim artırılması sonucu toplam gelirden meydana gelen değişimdir.

159_ Başabaş Noktası Nedir? Toplam gelir ile toplam maliyetin birbirine eşit olduğu üretim düzeyidir. Kapanma noktası ürünün fiyatının ortalama değişken maliyete eşit olduğu üretim düzeyidir.

160_ Tam Rekabet Piyasasında Kısa Dönem Dengesi Uzun Dönem Dengesinden Farklılık Gösterir Bunlar Nelerdir?

- ✓ Uzun dönem dengesi sağlandığında tüketicilerin arzularına en uygun mal demeti üretilmektedir.
- ✓ Uzun dönem dengesi sağlandığında fiyat ve uzun dönem marjinal maliyet birbirine eşittir.
- ✓ Kaynakların en uygun kullanımı uzun dönem dengesinin sağlanmasına bağlıdır.
- ✓ Uzun dönem dengesi sağlandığında üretim maliyeti mümkün olan en düşük seviyededir. Bütün firmalar için denge seviyesi uzun dönem ortalama maliyet eğrisinin minimum noktasına karşı gelmektedir. Kurulması mümkün olan değişik çaptaki tesislerden en uygun büyüklükte olanı optimum çapta tesis kurulur.
- ✓ Uzun dönem dengesi sağlandığında fiyat ortalama maliyete eşittir. Ortalama maliyet mümkün olan en düşük seviyededir. Olduğuna göre fiyatta mümkün olan en düşük seviyededir.
- ✓ Fiyatın ortalama maliyete eşit olması aşırı karın sıfır olması demektir. Uzun dönem dengesi sağlandığında hiçbir firma aşırı kar elde etmez
- ✓ Tam rekabette reklama ihtiyaç duyulmaması kaynak israfını önler.
- ✓ Tam rekabet şartlarına gerçek hayatta aynen rastlanmaz bazı piyasalarda tam rekabet şartlarına büyük ölçüde yaklaşıldığı söylenir. Örneğin hisse senedi piyasası

Ünite 8

161_ Tekel Nedir? Bir endüstride piyasada tek firmanın bulundun piyasa biçimidir. Tüketicinin ürettiği ürün ya hiç ikamesi olmaya bir üründe ya da yakın ikamesi olmayan bir maldır.

162_ Farklılaştırılmış Mal Nedir? Aynı üretici tarafından üretilen bir malın farklı fiyatlarda veya kalitelerde satılmasıdır.

163_ Tekel Piyasasının Varsayımları Nelerdir?

- ✓ Tek satıcının olmasıdır.
- ✓ Tekelcinin ikamesi olmayan bir malı satmasıdır.
- ✓ Başka firmalara piyasa girişini engelleyen kısıtlamaların olması

164_ Yasal Tekel Nedir? Devlet tarafından verilen imtiyazlarla belirli bir ürünün veya hizmetin üretilmesi işlemlerin bir firmaya verilmesi diğer firmaların aynı işi yapmasının engellenmesidir.

165_ Doğal Tekel Nedir? Bir endüstrideki ölçek ekonomilerin sadece tek bir firmanın faaliyetini sürdürmesine olanak sağlayacak nitelikte olması halinde ortaya çıkan tekeldir.

166_ Fiyat Farklılaştırılması Türleri Nelerdir?

- Birimler arasında farklılaştırma
- Miktarlar arasında farklılaştırma
- Alıcı arasında farklılaştırma

167_ Birimler Arasında Farklılaştırılması Türleri Nelerdir? Tekelcinin ürettiği her birim malı ayrı ayrı mümkün olan en yüksek fiyattan almak isteyenlere satmasıdır.

168_ Miktarlar Arasında Farklılaştırma Nedir? tekelcinin belirli bir miktar için tek fiyat daha sonraki ek miktarlar için daha düşük fiyat belirlemesidir.

169_ Alıcılar Arasında Farklılaştırma Nedir? tekelcinin farklı piyasalarda farklı uygulaması veya aynı alıcı grubu içinde tüketicileri farklı bölümlere ayırıp bunlara farklı fiyatlar uygulamasıdır.

170_ Fiyat Farklılaştırmanın Koşulları Nelerdir?

- Yalnızca tek el piyasasının yada küçük bir firma grubunun üyelerinin (oligopolistlerin) aynı fiyat politikalarının izlediği piyasaların söz konusu olması gerekir.
- Malın bir piyasadan alınıp diğer bir piyasada satılmasının mümkün olmamasıdır. Yeni alıcının malı başka alıcılara satmamasıdır.
- Satıcıların farklı talep esnekliklerine sahip tüketicileri belirleme olanağının olması gerekir. Yeni satıcının talebi esnek olan veya olmayan tüketicileri birbirinden ayırması gerekir.

171_ Tekelci Piyasa İle Tam Rekabet Piyasasının Karşılaştırılması

- Kısa dönemde hem tek elde hem de rekabette marjinal gelir (MR) marjinal maliyete (MC) eşittir. (MR=MC) Tekelci için denge noktasında fiyat, marjinal gelirden ve dolayısıyla marjinal maliyetten büyüktür.
- Tek elde ortalama gelir (AR) marjinal gelirden (MR) büyüktür. (AR>MR)
- Uzun dönemde denge durumunda tek elde aşırı kar vardır. Yani ortalama gelir (AR) ortalama maliyetten (ATC) büyüktür. Tam rekabette normal kar vardır. Yani ortalama gelir (AR) ortalama maliyete (ATC) eşittir.
- Tek elde atıl kaynak vardır. Tam rekabette ise ortalama maliyetin (ATC) minimum noktası sağlandığından atıl kaynak yoktur.

172_ Tekelci Piyasasının Özellikleri Nelerdir?

- Bir binden bağımsız olarak hareket eden çok sayıda alıcı ve satıcı vardır.
- Farklı satıcıların ürünleri farklılaştırılmıştır.
- Piyasa girişi ve çıkışı nispeten kolaydır.

173_ Tam Rekabet İle Tekelci Piyasasının Karşılaştırılması Nelerdir?

- ✓ Uzun dönem dengelerinde her iki piyasada ekonomik kar yoktur. Yani normal kar söz konusudur.
- ✓ Tekelci rekabet piyasasında uzun dönemde ortalama maliyetin (ATC) minimum olduğu noktada üretim yapılmadıklarından dolayı atıl kapasite söz konusudur.
- ✓ Tekelci rekabette piyasaya getirilen ürünün tam rekabete oranla miktarı az fiyatları yükseltir.
- ✓ Tüketici rekabette tek eldeki kadar olmasa bile kaynak dağılımında etkinlik sağlamamıştır.

174_ Oligopol Nedir? Bir biri ile rekabet eden az sayıda büyük firmanın her birinin üretimindeki değişimlerin piyasa fiyatını etkileyecek durumda olduğu piyasa yapısıdır.

175_ Oligopol'ün Varsayımları Nelerdir?

- ✓ Az sayıda satıcı ve çok sayıda alıcının olması
- ✓ Firmaların homojen veya farklılaştırılmış mal satmaları
- ✓ Piyasaya girişi kısıtlayan önemli engellerin olması

176_ Saf Oligopol Nedir? Firmaların ürünleri homojendir. Ve birbirine bağımlı derecedir. (çimento, çelik sanayileri)

177_ Farklılaştırılmış Oligopol Nedir? Farklı firmaların malları birbirinden farklıdır. (otomobil, beyaz eşya)

178_ Oligopolleri Sınıflandırınız

- Ürün farklılaştırmasının olup olmamasına göre
- Gizli antlaşmalarla veya ihtiyari işbirlikleri ile oluşup oluşmamasına göre
- Firmalar arasındaki bağımlılığa göre

179_ Gizli Antlaşmalarla Oluşan Oligopol Nedir? Rakip firmalar arasında direkt görüşme ve antlaşma vardır.

180_ İhtiyari İş Birliği İle Oluşan Oligopol Nedir? Her firma kendi hareketlerine tepki olarak rakibinin davranışını dikkate alır. Ve ona göre politikasını belirler.

181_ Tam Ve Kısmi Oligopol Nedir? Firmalar karlarını bir grup olarak maksimize edenler ise tam etmezler ise kısmi oligopol söz konusudur.

182_ Oligopolde Piyasa Dengesi Nasıl

- Dirsekli talep eğrisi
- Fiyat önderliği teorisi
- Kartel teorisi

183_ Dirsekli Talep Teorisi Nedir? Piyasada bir firma fiyatları düşürürken rakipleri de fiyatları düşürür. Ancak firma fiyatları yükseltirken rakipleri fiyatları yükseltmez. Bu durumda ortaya dirsekli bir talep eğrisi çıkar. Oligopol piyasasında artan fiyat için katıldığını açıklar.

184_ Fiyat Önderliği Teorisi Nedir? Piyasadaki lider konumunda var sayılan bir firma fiyatları belirler ve diğer firmalarda ona uyar bazı Oligopolcülerin fiyatları belirlerken işbirliği yaptığı bir modeldir.

185_ Kartel Teorisi Nedir? Kartelde yer alan firmaların elde ettikleri karı artırmak için üretim miktarının azaltıldığı ve ürün fiyatlarının artırıldığı bir organizasyon söz konusudur. Oligopolistler piyasada sanki tek bir firma faaliyetiymiş gibi davranırlar. ÖRN OPEL

Ünite9

186_ Faktör Piyasası Nedir? Üretim faktörlerinin (iş gücü, sermaye ve toprak) alınıp satıldığı piyasalardır.

187_ Türev Talep Nedir? Ekonomik birimlerin mallara olan doğrudan taleplerinin bu malların üretiminde kullanılacak kaynaklara dolaylı olarak yarattığı taleptir.

188_ Faktör Talebi Nedir? Bir mal veya hizmete olan talep ekonomik birimlerin mal ve hizmetten elde etmeyi umdukları faydaya bağlıdır.

189_ Faktör Talebini Etkileyen Değişkenler Nelerdir?

- Faktörün kendi fiyatı
- Talep edilen mal miktarı
- Faktörlerin (kaynakların) Verimliliği
- Diğer faktörlerin fiyatları

190_ Otomosyon Nedir? İş gücünün yerine makinenin kullanılmasıdır.

191_ Marjinal Ürün Geliri Nedir? Ek faktör birimlerinin kullanılması sonucu firmanın toplam gelirinde ortaya çıkan artıştır.

192_ Marjinal Faktör Maliyeti Nedir? Ek bir birim faktörün istihdam edilmesi nedeniyle maliyetlerde ortaya çıkan artış veya kısaca ek maliyettir.

193_ Faktör Piyasa Talebi Nedir? Her firmanın ilgili faktöre olan bireysel taleplerinin yatay toplamıdır.

194_ Faktör Talep Esnekliği Nedir? Farklı fiyatı değiştiğinde talep edilen faktör miktarının değişme oranını gösterim

195_ Faktör Talep Esnekliğini Etkileyen Faktörler Nelerdir?

- Üretim kullanıldığı malın talep esnekliği ne kadar yüksekse faktör talep esnekliği de o kadar yüksek olur.
- Marjinal ürün gelirinin azalma şekli eğer MRP yavaşça azalırsa faktör talep esnekliği oldukça yüksek olur. Eğer MRP hızla azalırsa faktör talep faktör talep esnekliği inelastik hale gelir.
- Faktör maliyetinin firmanın toplam maliyeti içerisindeki payı, pay arttıkça faktör talep esnekliği de artar.
- Faktörler arası ikame ,ikame kolaysa faktör esnekliği artar
- Zaman uzadıkça faktör talep esnekliği de artar.

196_ Faktör Arzı Nedir? Üretim faktörlerinin (emek, sermaye,doğa sunulduğu piyasadır.

197_ Geriye Dönük Faktör Arz Eğrisi Nedir? Faktör sahiplerinin belirli bir gelir. Düzeyine ulaşmaya kadar faktör arz ettiklerini bu gelir düzeyinden sonra faktör fiyatları artsa da faktör arzını artırmadıklarını gösteren eğridir.

198_ Faktör Gelirleri Nelerdir? Ücret, Faiz, Rant

- Ücret nedir? İşgücü kullanımı karşılığında ödenen bedeldir.
- Faiz nedir? Bir borç antlaşması ve onun satışı ile ilgili getiriye nitelemek için kullanılan sözcüktür. Ayrıca faiz üretiminde girdi olarak kullanılan sermayenin getiri oranıdır.
- Rant nedir? Toprak (doğa) arzı toprak talebine göre sınırlı olduğu için kullanımı karşılığında belirli bir bedel ödenmesi gerekir. Bu bedele genel olarak rant denir.

199_ Parasal Ücret Nedir? İşçinin çalışmaları karşılığında saat başına günlük haftalık veya aylık olarak aldıkları para miktarıdır.-

200_ Reel Ücret Nedir? Bir kişinin parasal ücreti ile satın alabileceği mal ve hizmet miktarını gösterir. Reel ücret parasal ücretin satın alma gücünün bir göstergesidir.

201_ İşgücü Arzı Nedir? Nüfusa ve nüfusun işgücüne katılma oranı ile işçilerin çeşitli ücret düzeylerinde çalışma istek ve arzularına bağlıdır.

202_ Nominal Faiz Oranı Nedir? Bir tasarımcının bankadan sağladığı veya gazete, televizyon ve dergilerde açıklanan faiz oranıdır. Cari tl cinsinden belirlenen faiz oranıdır.

203_ Reel Faiz Nedir? Beklenen enflasyon oranına göre düzeltilmiş faiz oranıdır. Nominal faiz oranından beklenen enflasyon oranının çıkarılması ile bulur. Reel faiz oranı= normal faiz oranı- beklenen enflasyon oranı

204_ Faiz Oranının Belirlenmesi

- Normal faiz oranı
- Ödünç verilebilir fonlar talebi
- Ödünç verebilir fonlar arzı

205_ Normal Faiz Oranı Nedir? Ödünç verilebilir fonlar piyasasında ödünç verilebilir fonların arz ve talebine belirlenir.

206_ Ödünç Verilebilir Fonlar Talebi Nedir? Tüketici kredileri, Ticari krediler, Yatırım kredileri ve devletin borçlanma talebinden oluşur. Faiz oranıyla ters yönde değişir.

207_ Ödünç Verilebilir Fonlar Arzı Nedir? Tasaruf sahiplerinin tasarıfları ile yeni yaratılan paradan oluşur. Faiz oranı ile doğru yönde değişir.

208_ Faiz Oranlarının Farklılaşma Nedenleri Nedir? Risk, Vade, Likidite

209_ Risk Nedir? Risk ile faiz oranı arasında doğru yönlü ilişki söz konusudur. Ödememe riski arttıkça faiz oranları yükselir.

210_ Vade Nedir? Borcun ödeneceği zaman kadar geçen süredir. Vade ile faiz arasında doğru orantı söz konusudur. Buna göre borcun vadesi uzadıkça faiz oranı artar.

211_ Likidite Nedir? Araçların paraya verilmeleri zorlaştıkça risk artacağı için faiz oranı yüksek olur.

212_ Ekonomik Rant Nedir? Doğal kaynakların kullanmanın fırsat maliyetinin üzerinde yapılan her türlü ödemedir.

213_ Pür Ekonomik Rant Nedir? Doğal kaynakları kullanmanın fırsat maliyeti sıfır ise o kaynağa yapılan her türlü ödemeyi ifade eder.

Ünite 10

214_ Özel Mallar Nelerdir? Sadece satın alan için fayda sağlayan mallardır.

215_ Dışsal Fayda Nedir? Satın alınınca bir mal ve hizmetin bu mal ve hizmet için herhangi bir bedel ödemeyen üçüncü kişilere sağladığı faydadır.

216_ Kamusal Mallar Nelerdir? Toplumun tüm üyelerinin her hangi bir bedel ödemededen tüketilebileceği ve bir kişinin tüketiminin bir başkasının tüketimine engel teşkil etmediği mallardır.

217_ Bedavacılık Nedir? Bir kişinin kamusal maldan fayda elde etmesine karşın kamusal malın finansmanında herhangi bir maliyet yüklenmekten kaçınma şeklindeki davranışıdır.

218_ Marjinal Sosyal Fayda Nedir? Kamusal bir maldan fayda sağlayan her bireyin marjinal faydalarının toplamıdır.

219_ Dışsallık Nedir? Karar vericilerin üretim veya tüketim faaliyetinden dolayı maliyetler veya sağladıkları faydalardır.

220_ Dışsallıkların Özellikleri Nelerdir?

- Dışsallıkları hem üretici hem de tüketiciler tarafından meydana getirebilirler.
- Ekonomik yapı içerisinde dışsallıkların taraflarını belirlemek mümkündür. Ancak bu tarafların dışsallıklarda dolayı katlandıkları maliyetler ve sağladıkları faydaları fiyatlandırmak son derece güçtür.
- Dışsallıklar pozitif veya negatif olabilir.
- Kamusal mallar ve dışsallıkların özel bir türü olarak gösterilebilir. Özellikle bir kişi veya firmanın ekonomik faaliyetlerinin tüm etkileri herkes tarafından hissedilen bir pozitif dışsallık ise bu dışsallıklar tam kamusal maldır. Bu nedenle kamusal mallar ve dışsallık arasındaki ince sınırı çizmek oldukça güçtür.

220_ Negatif Dışsallık Nedir? Özel tüketim veya üretim faaliyetlerinin tüketici veya üretici tarafından ödenmeyen maliyetleridir.

221_ Marjinal Dışsal Maliyet Nedir? Mal ve hizmet üretimi ve tüketimindeki bir birimlik artışın diğer kişilere yüklediği ilave maliyettir.

222_ Marjinal Sosyal Maliyet Nedir? Üretimin yarattığı Marjinal özel maliyet ile marjinal dışsal maliyetin toplamıdır.

223_ Pozitif Dışsallık Nedir? Bir malı veya hizmeti satın alan veya satanların yanında üçüncü kişilerin de fayda elde etmesidir.

224_ Dışsallık İçselleştirilmesi Nedir? Marjinal özel fayda ve maliyetlerin Marjinal sosyal fayda ve maliyetleri de kapsayacak şekilde belirlenmesi amacıyla üretici ve tüketici düzenlemeleridir.

225_ Sübvansiyonlar Nedir? sübvansiyonlar pozitif dışsallıklar meydana getiren üretim veya tüketim faaliyetlerinin marjinal dışsal faydasını içselleştirmiş için kullanılır.

226_ Düzenleyici Vergi Uygulaması Sonucunda

- Marjinal sosyal maliyet Marjinal sosyal faydaya eşittir. Bu noktada piyasa etkinliği sağlanmış olacaktır. Bu tip bir vergi fiyat artışına bağlı olarak talep edilen miktarda bir azalma meydana getirecektir.
- Bu vergi ile elde edilecek gelir. Bir yandan üçüncü kişilerin vergi yükünü azaltan diğer yandan kamu hizmetleri için kullanırsa dışsal maliyete sebep olanlardan üçüncü kişilere gelir transferi yapılmış olur.
- Bu tip bir vergi ile dışsal maliyetleri meydana getirenler için maliyetler artacak diğer yandan üçüncü kişilerin zararlarında azalma meydana gelecektir.

227 Dışsallıkların İçselleştirilmesi Nedir? Marjinal özel fayda ve maliyetlerin Marjinal amacıyla üretici ve tüketici kararlarına dönük düzenlemelerdir.

Ünite 11

228_ Büyük Bunalım Nedir? Çok büyük bir ekonomik daralmanın ve yüksek işsizliğin yaşandığı 1929 da başlayan 1930lar boyunca devam eden dönemdir.

229_ İktisat Tarihinin En Önemli Çalışmalarından Birisi Olan Yazar Ve Kitabın Adı Nedir? John Maynard Keynes tarafından kaleme alınan 1936 yılında yayınlanan İstihdam, Faiz ve paranın genel teorisi isimli kitaptır.

230_ Keynes Neyi Savunuyordu? Keynes, devletin çeşitli politikalarla ekonomiye müdahale edebileceğini, böylece üretim ve istihdam hacmini üzerinde etkili olabileceğini savunuyordu.

231_ Makro İktisadın İlgili Alanları Nelerdir? üç temel gösterge İşsizlik ve istihdam Düzeyi, Enflasyon, Üretim artış oranı

232_ İşsizlik Ve İstihdam Düzeyi Nedir? Çalışma ve gelir sağlama kararlarında olan bireyin hizmetlerinden yararlanılmak üzere çalıştırılmasına istihdam denir.

233_ İşsiz Nedir? Çalışma isteğine ve yeteneğine sahip olup, cari ücret haddi ile çalışma saatlerini kabul ettiği halde iş bulamayan kişilerdir.

234_ Toplam İşgücü Nedir? Toplam işgücü içerisinde işsiz olanların yüzdesidir.

235_ İşsizlik Türleri Nelerdir?

- Konjonktürel işsizlik
- Mevsimlik işsizlik
- Teknolojik işsizlik
- Yapısal işsizlik
- Gizli işsizlik
- Geçici (Friksiyonel) işsizlik

236_ Konjonktürel İşsizlik Nedir? Üretim hacminde zaman zaman ortaya çıkan daralmaların yarattığı işsizlik.

237_ Mevsimlik İşsizlik Nedir? Mal ve hizmet üretimi işleminin çeşitli nedenlerle mevsimlik olmasından dolayı ortaya çıkan işsizliktir. (tarım, turizm, inşaat vb)

238_ Teknolojik İşsizlik Nedir? Üretimde emek yoğun üretim metodu uygulanan iş kollarında sermaye yoğun tekniklere geçilmesi ile oluşur. Tekstil sektöründe giderek sermaye yoğun üretimin seçilmesi buna örnektir.

239_ Yapısal İşsizlik Nedir? Ekonominin Bütün sektörleri ile toplu ve devamlı olarak durgun bir düzeyde kaldığı dönemlerde ortaya çıkar.

240_ Gizli İşsiz Nedir? Belli bir üretim kolunda istihdam edilenlerin bir kısmı faaliyetten çekildiği zaman üretim hacminde daralma meydana gelmiyorsa faaliyetten alınan kimseler gizli işsizdir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin çoğunda tarımsal üretim alanında yaygın gizli işsizlik vardır.

241_ Geçici (Friksiyonel) İşsizlik Nedir? Yer ve değiştirme sırasında oluşan işsizliktir.

242_ Enflasyon Nedir? Bir ekonomide fiyatlar genel düzeyinde ortaya çıkan artıştır.

243_ Fiyatlar Genel Düzeyi Nedir? Mal ve hizmet fiyatlarının belirli belirli bir dönemdeki ağırlıklı ortalamasını gösteren indeks değeridir.

244_ Hiperenflasyon Nedir? Fiyatlar genel düzeyindeki çok hızlı artış yaşandığı dönemdir.

245_ 1950'li Yıllarda Kesnesyen Görüşü Nedir? Devletin ekonomide belirli bir istihdam hacmini ve üretim düzeyini gerçekleştirme, üretim ve istihdamda gözlenen dalgalanmaları hafifletme gibi hedeflere ulaşabilmek için elinde bulunan vergi ve harcama miktarı gibi araçları kullanabileceğine inanılmaya başladı.

246_ Üretim Artış Oranı Nedir? Bir ekonominin performansını toplam üretim ve ekonomik büyüme gösterir.

247_ Toplam Üretim Nedir? Bir ekonomide belirli bir dönemde üretilen mal ve hizmet miktarıdır.

248_ Ekonomik Büyüme Nedir? Ekonominin mal ve hizmet üretme kapasitesindeki artıştır. Ülkenin üretim imkanları eğrisinin sağa doğru kayması ile ifade edilebilir.

249_ Konjonktür Nedir? Üretim hacminde kısa dönemli dalgalanmalardır.

250_ Daralma (Resesyon) Nedir? Toplam üretimin azaldığı dönemdir. İşsizlik artar

251_ Canlanma nedir? Ekonomide toplam üretimin arttığı dönemdir. İşsizlik azalır.

252_ Konjonktür Dalgalanmaları Nedir? konjonktür dalgalanmaları ekonominin uzun dönemde büyüme eğitimi gösteren doğru etrafındaki üretim artış ve azalışlarıdır.

253_ konjonktür dönemler hangileridir?

- Tepe : Toplam üretim maksimumdur.
- Daralma (Resesyon):Toplam üretim azalır.
- Dip: Toplam üretim minimumdur.
- Canlanma: Toplam üretim artar.

254_ Devletin Makro Ekonomiye Etkileyebilmek Amacıyla Kullanabileceği Üç Araç Söz Konusudur.

- ✓ Maliye Politikası
- ✓ Para politikası
- ✓ Arz yönlü politikalar

255_ Maliye Politikası Nedir? Devletin ekonomiyi etkileme yollarından bir tanesi, topladığı vergiler ve yaptığı harcamalar, yani maliye politikası aracılığı ile ortaya çıkmaktadır. Keynes'e göre, ekonomiyi durgunluktan çıkarabilmek için devlet vergileri azaltmalı ve veya harcamalarını artırmalıdır. (genişlemeci maliye politikası) Aksine enflasyonist bir dönemde , devlet enflasyon oranını düşürebilmek için vergileri artırmalı ve/veya harcamalarını kısmalıdır. (Daraltıcı maliye politikası)

256_ Para Politikası Nedir? merkez bankası'nın ekonomideki para miktarını kontrol edebilmek amacıyla aldığı önlemlerdir.

257_ Arz Yönlü Politikaları Nelerdir? Büyümei özendirici arz yönlü politikaların üzerinde durduğu konulardan birisi ve en önemlisi ülkedeki vergi sistemidir.

258_ Makro İktisat Ekonomideki Dört Grubun Davranışları Üzerinde Durmaktadır Bunlar Nelerdir?

- ✓ Hanehalkları
- ✓ İşletmeler (özel sektör)
- ✓ Devlet (Kamu sektörü)
- ✓ Diğer ülkeler (Uluslar arası sektör)

259_ Devresel Akım Diyagramı Nedir? Ekonomideki her sektör tarafından elde edilen geliri ve yapılan harcamaları gösteren diyagramdır.

260_ Mal Ve Hizmetlerin Devresel Akımını Sırala?

- ❖ Hanehalkları firmalardan ve devletten gelir elde etmekte, buna karşılık firmalardan (yabancılarda dahil)mal ve hizmet satın almakta devlete vergi ödemektedir.
- ❖ Firmalar hanehalklarına ve devlete yaptıkları mal ve hizmet satışlarından gelir elde ederken,hanehalklarına ücret, kar, faiz rant devlete de vergi ödemesinde bulunurlar.
- ❖ Devlet ise firmalardan ve hanehalklarından vergi olarak gelir gelir elde etmekte hanehalklarına ve firmalara mal ve hizmetlerinin karşılığında ödemekte bulunmaktadır.öte yandan devlet hanehalklarına faiz ödemesi yapmakta ve transfer ödemesi aktarmaktadır.
- ❖ Son olarak diğer ülkelerde yaşayanlarda yurtiçinde üretilen mal ve hizmetleri satın almaktadırlar.

261_ Transfer Ödemeleri Nelerdir? Devletin mal, hizmet veya işgücü karşılığı olmaksızın hanehalklarına yaptığı ödemelerdir. Örnek olarakemekli maaşları devlet borçlarının faiz ödemeleri vb

Ünite 12

262_ Milli Gelir Muhasebesi Nedir? Bir ekonomide belirli bir dönemde gerçekleştirilen ekonomik faaliyetlerin ölçüm sistemidir.

263_ Türkiye’de Bu Amaçla Görevlendirilen Kamu Kurumu Hangisidir? Devlet istatistik enstitüsü (DİE)

264_ Devlet İstatistik Enstitüsü Verileri Ne Zaman Açıklar? DİE bu verileri 1987 dek yıl sonu itibariyle yılda bir kez açıklarken 1987 den bu yani üç aylık bazda ölçümler yaparak yılda 4 kez açıklamaktadır.

265_ Gayrisafi Milli Hasıla (GSMH) <Nedir? Bir ekonomide belirli bir dönemde üretilen tamamlanmış nihai mal ve hizmetlerin piyasa fiyatları ifade edilen değerler toplamıdır. GSMH ölçümünde çifte saymadan yani ürünü iki kez GSMH hesaplarına dahil etmekten kaçınmamız gerekir. GSMH genel ekonomik performansı değerlendirmek için kullanılır.

266_ Ara Mal Nedir? Bir başka mal ve hizmet üretiminde kullanılan mal ve hizmetlerdir.

267_ Katma Değer Nedir? her üretim aşamasında ara malların değerine yapılan ilavedir.

268_ Tamamlanmış Mal Ve Hizmetler Nedir? son kullanım için üretilmiş olan mal ve hizmetlerdir. Örn ekmek, otomobil, gözlük. Vb

269_ GSMH Hesaplanırken Neler Yapılır?

- Sadece tamamlanmış mal ve hizmetler göz önüne alınır. Görüldüğü gibi üretimin değeri açısından GSMH iki farklı yöntemle hesaplanabilmektedir. Çeşitli üretim aşamalarında çeşitli üretim aşamalarında gerçekleştirilen katma değerlerin toplamı veya sadece tamamlanmış mal ve hizmetlerin değerleri
- GSMH tanımının ikinci özelliği, GSMH kapsamına ekonomide üretilen tüm tamamlanmış mal ve hizmetlerin dahil edilmesidir.
- Pratik nedenlerle bazı tamamlanmış mal ve hizmetlerin GSMH hesaplarına dahil edilmemesi yararlı olmaktadır. Özellikle pazarlaması yapılmayan bazı mal ve hizmetler GSMH dahil edilmez.
- Tamamıyla finansal (Mali) nitelikte olan işlemler de GSMH hesaplarına dahil edilmez. Menkul kıymet alım satımı , özel sektör için fon alış veriş gibi.
- İkinci el mallarının satışı da GSMH hesaplanırken göz önüne alınmaz
- GSMH o ülke vatandaşlarının sahip olduğu üretim faktörleri tarafından gerçekleştirilen üretim değerini ifade etmektedir. Bu durumda GSMH’nin bir kısmı yurt dışında üretilen mal ve hizmetlerden oluşurken, bir kısmı da yurtiçinde üretilmesine rağmen GSMH hesapları dışında kalmaktadır.

270_ Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Nedir? Bir ülke sınırları içerisinde üretilen tamamlanmış mal ve hizmetlerin piyasa fiyatları ile ifade edilen değerleri toplamıdır.

271_ GSMH’NİN Hesaplanması Hangi Yollardan Olur?

- Üretim kesimlerinin yarattığı mal ve hizmetlerin toplamı alınarak hesaplama
- GSMH’yi gelir oluşumu yönünden hesaplama
- Harcamalar yaklaşımı

272_ Üretim Kesimlerinin Yarattığı Mal Ve Hizmetlerin Toplamı Alınarak Hesaplama Nasıl Olur? Üretim kesimlerine göre GSMH kesimlerden her birinin kaynağına kadar gidip bir yıl içinde yaratılan değerlerin toplamını almakla hesaplanabilir. Bu üretim kesimlerine örnek tarım, sanayi, ulaştırma, haberleşme, ticaret, devlet hizmetleri olabilir.

273_ GSMHyi Gelir Oluşumu Yönünden Hesaplama Nasıl? üretim faaliyetlerine katılım sonucu elde edilen ücret, faiz, kar, ver rant gelirlerinin toplamı o ülkede elde edilen gelirler toplamıdır. Ülkedeki üretim faktörlerinin elde ettiği söz konusu gelirler toplamı milli gelir olarak adlandırılır.

274_ Özetle Gelir Oluşumu Yönünden GSMH Formülü: $GSMH = \text{Ücret} + \text{Faiz} + \text{Kar} + \text{Rant} + \text{Dolaylı vergiler} + \text{Amortismanlar}$

275_ Harcamalar Yaklaşımı :Tamamlanmış mal ve hizmetlere yapılan toplam harcama miktarı genellikle dört kısma ayrılır.

- Tüketim harcamaları (C)
- Yatırım harcamaları (I)
- Kamu harcamaları (G)
- Net ihracat (EX= İhracat, İM=İthalat)(EX-İM)

276_ Harcama Yaklaşımına Göre Gayrisafi Milli Hasıla :::: GSMH=C+I+G+(EX-İM)

277_ GSMH, ülkenin topyekün üretim gücünü gösterir.

278_ SNH, Ülkenin net üretim gücünü gösterir.

279_ Amortisman Nedir? sermaye mallarında meydana gelen aşınma ve eskimelerin parasal değeridir.

280_ Nominal (Cari Fiyatlarla) GSMH Nedir? Hesaplama yapılan dönemde piyasada geçerli olan fiyatların kullanılması ile bulunan GSMH değeridir.

281_ Reel (Sabit Fiyatlarda) GSMH Nedir? Belirli bir yılın fiyatları esas alınarak hesaplanan GSMH değeridir. Reel GSMH; fiyat değişimlerinden arındırılmış GSMH değeridir.

282_ Fiyat İndeks Nedir? Cari fiyatlarda ifade edilen bir grup mal ve hizmetin değerinin aynı mal grubunun sabit fiyatlarla ifade edilen değerine oranıdır.

283_ GSMH Deflatörü Nedir? Nominal GSMH rakamlarını reel GSMH Rakamlarına dönüştürmek amacıyla kullanılan özel fiyat indeksidir.

284_ Kişi Başına Milli Gelir Nedir? Mevcut milli gelir değerinin nüfusa bölünmesi ile bulunan ve bir refah ölçütü olarak kullanılan değerdir. Çeşitli ülkelerde yaşayan bireylerin ortalama refah düzeylerinin karşılaştırılmasında kullanılır.

Ünite 13

285_ Tüketim Ve Tasarruf Fonksiyonları Nedir?

- Tüketim fonksiyonları
- Otonom tüketim
- Tasarruf fonksiyonları
- Negatif tasarruf

286_ Tüketim Fonksiyonu Nedir? Gelirde tüketim harcamaları arasındaki doğru yönlü ilişkidir.

287_ Otonom Tüketim Nedir? Tüketim harcamaların gelirden bağımsız olan kısmıdır.

288_ Tasarruf Fonksiyonu Nedir? Gelir ile tasarruflar arasındaki ilişkidir.

289_ Negatif Tasarruf Nedir? Harcamaların geliri aşan kısmıdır.

290_ MARJİNAL Tüketim Eğilimi Nedir? (MPC) Tüketim harcamalarındaki değişimin gelirdeki değişmeye oranıdır.

$$MPC = \frac{\text{Tüketimdeki Değişme}}{\text{Gelirdeki Değişme}} = \frac{\Delta C}{\Delta Y}$$

291_ Marjinal Tasarruf Eğilimi Nedir? (MPS) Tasarruflardaki değişimin gelirdeki değişmeye oranıdır.

$$MPS = \frac{\text{Tasarruflardaki Değişme}}{\text{Gelirdeki Değişme}} = \frac{\Delta S}{\Delta Y}$$

$$MPC + MPS = 1$$

292_ Ortalama Tüketim Eğilimi Nedir? Tüketim harcamalarının gelire oranıdır. $APC = \frac{\text{Tüketim}}{\text{gelir}} = \frac{C}{Y}$

293_ Ortalama Tasarruf Eğilimi Nedir? Tasarrufların gelirlere oranıdır. $APS = \frac{\text{Tüketim}}{\text{Gelir}} = \frac{S}{Y}$ $APC + APS = 1$

294_ Ortalama Eğilimlerle İlgili İki Sonuç Karşımıza Çıkar Bu Nedir?

- Gelir düzeyi arttıkça ortalama tüketim eğilimi APC düşer
- Gelir düzeyi arttıkça ortalama tasarruf eğilimi APS artar.

295_ Tüketimi Belirleyen Faktörler Nelerdir?

- Kullanılabilir (Harcanabilir) Gelir.
- Servet
- Bekleyişler
- Demografik Unsurlar

296_ OTONOM Yatırımlar Nedir? Yatırım harcamalarının gelirden bağımsız olmasıdır. Gelir artsada, azalsada otonom yatırım harcamaları değişmez.

297_ Planlanmamış Yatırım Nedir? Stoklarda planlanmamış olan değişimdir.

298_ Planlanmış Yatırımları Etkileyen Faktörler Nedir?

- Faiz oranı
- Beklenen kar
- Teknolojik değişim
- Sermaye mallarının maliyeti
- Kapasite kullanımı

299_ Marjinal İthal Eğilimi Nedir? İthalattaki değişimin gelirdeki değişmeye oranı(MPI)dır. $MPI = \frac{\text{İthalattaki Değişme}}{\text{Gelirdeki Değişme}} = \frac{\Delta IM}{\Delta Y}$

İKTİSADA GİRİŞ

300_ Toplam Harcama Fonksiyonu Nedir? Toplam harcamalar(AE), tüketim(C), yatırım(I), Kamu harcamaları (G); Ve net ihracat(X) toplamından oluşmaktadır. ($X=EX-IM$) $AE=C+I+G+X$

Ünite 14

301_ 19. Ve 20. Yüzyılın Başındaki Ünlü İktisatçılar Kimlerdir Neyi Savunmuşlardır. (John Stuart Mill, Alfred Marshall ve A. C. Pigou gibi) bir ekonomideki üretim faktörlerinin tam istihdamı gerçekleştirmek için devlet müdahalesi gerek olmadığını savunmaktaydılar.

302_ Say Kanunu Nedir? Her arz kendi talebini yaratmaktadır. Üreticilerin üretim faktörü sahiplerine ödedikleri miktar, mal ve hizmetlerin değerine eşit olmak zorunda olduğu varsayımının temelini oluşturur.

303_ Klasik Görüşün Eleştirisi Nedir Kaça Ayrılır. Klasikçilerin görüşlerine Keynes ve onu izleyenler iki temel eksikliği bulunduğunu öne sürerek eleştirmişlerdir.

- ✓ Ekonomide yatırım ve tasarrufu yapan ekonomik birimler birbirinden farklı gerekçelerle yatırım ve tasarruf yaparlar.
- ✓ Klasik modelin öne sürdüğü, ücret ve fiyatların esnek olması günümüzde geçersizdir.

304_ Denge Nedir? Ayrılma eğiliminin söz konusu olmadığı noktadır.

305_ Denge GSMH Düzeyi Nedir? Planlanan toplam harcamaların GSMH'ye eşit olduğu gelir düzeyidir(500)

306_ Sızıntı Nedir Kaç Çeşit Sızıntı Vardır. Toplam harcamaların otonom bileşenlerini düşüren kavramlardır.

- ✓ Hanehalkları ne kadar çok tasarruf ederlerse o kadar az harcama yapacaklardır.
- ✓ Vergiler tüketim harcamalarındaki zorunlu düşüşlerdir. Devletin aldığı vergiler ne kadar yüksek olursa otonom tüketim harcamaları da bir o kadar düşük olur. Otonom tüketim harcamalarının azalması denge GSMH düzeyinin azalmasına neden olur.
- ✓ İthalat harcamaların artması yurtiçinde üretilen mal ve hizmetlere yapılan harcamaların azalması ile sonuçlanır.

307_ Enjeksiyonlar Nedir Kaç Gruba Ayrılır. Gelir – harcama akımına yapılan ilavelerdir. Üç tür enjeksiyondan söz etmek mümkündür.

- ✓ Hanehalklarının yaptıkları tasarruf yatırımlarda kullanıldığında tekrar gelir- harcama akımına ilave edilmektedir.
- ✓ Devle, mal ve hizmet satın almak amacıyla yaptığı harcamalar aracılığı ile bu fonları yeniden gelir – harcama akımına dahil etmektedir.
- ✓ İhracat yurtdışına satılan mal ve hizmetlerin değerini ifade etmektedir. Bu ülke içinde gelir- harcama akımına bir ilave niteliği taşır.

$$\text{Sızıntılar} = \text{Enjeksiyonlar}$$

$$\text{Tasarruf} + \text{Vergi} + \text{İthalat} = \text{Yatırım} + \text{Kamu harcaması} + \text{İhracat}$$
$$S + T + IM = I + G + EX$$

308_ Tasarruf Paradoksu Nedir? Artan tasarrufların tüketim harcamalarını ve dolayısıyla geliri azaltmasıdır. Tasarruflar ekonomiye yeniden enjekte edilmediği zaman tasarruf paradoksunun ortaya çıkması söz konusu olabilmektedir.

309_ Harcama Çarpanı Nedir? Denge noktasında toplam harcamalar GSMH'ye eşit olmaktadır. Eğer otonom harcamaları artırırsak, denge GSMH düzeyini de yükseltebiliriz.

310_ Tam İstihdam Gelir Düzeyi Ve Harcama Çarpanı Nedir? Klasik iktisatçılara göre ekonomi, sürekli tam istihdamda dengede bulunacaktır. Keynes'e göre ise (eksik istihdam) bu teorik yapının en önemli özelliği ekonominin noksan istihdamda da, yani tam istihdam GSMH düzeyinin altında bir noktada da dengeye gelebilmesidir.

311_ Noksan İstihdam Dengesi Nedir? Ekonominin tam istihdam GSMH düzeyinin altında bir noktada ulaştığı dengedir.

312_ Enflasyonist Açık Nedir? Tam istihdam gelir düzeyinin üzerinde dengenin sağlanması durumunda ortaya çıkan harcama fazlasıdır.

313_ Deflasyonist Açık Nedir? Tam istihdam gelir düzeyinin altında dengenin sağlanması durumunda ortaya çıkan harcama açığıdır.

Ünite 15

314_ Gelir Vergisi Nedir? Devletin gerçek kişilerin elde ettiği gelir üzerinden aldığı vergidir.

315_ Kurumlar Vergisi Nedir? Devletin tüzel kişilerin karı üzerinden aldığı vergidir.

316_ Otonom Vergi Nedir? Vergilerin gelirden bağımsız olan kısmıdır.

317_ Maliye Politikası Nedir? Devletin istihdam, gelir, fiyatlar gibi makro ekonomik değişkenleri etkileyebilmek için kamu harcamalarını ve vergileri kullanması maliye politikası olarak adlandırılmaktadır.

318_ Kamu Harcamalarındaki Değişme Nedir? kamu harcamalarındaki değişimin gelir üzerindeki etkisi çarpan aracılığı ile gelire katlanarak yansır.

319_ Vergi Çarpanı Nedir? Vergilerde meydana gelecek değişikliğin gelir üzerindeki etkisini belirleyen katsayıya vergi çarpanı denir. Vergi çarpanı negatif işarete sahiptir.

320_ Denk Bütçe Çarpanı Nedir? Kamu harcamaları ve vergilerin aynı miktarda değişmesi durumunda sayısal değeri 1'e eşit olan net çarpanıdır.

321_ Genişlemeci Maliye Politikası Nedir? Kamu harcamalarını artırarak ve / veya vergi indirimleri sağlayarak toplam harcamaları artırmaya yönelik olarak izlenen maliye politikasıdır.

322_ Daraltıcı Maliye Politikası Nedir? Kamu harcamalarını azaltarak ve/ veya vergileri artırarak toplam harcamaları azaltmaya yönelik olarak izlenen maliye politikasıdır.

323_ Devlet Bütçesi Nedir? Devlete ait harcamaların yapılmasına, gelirlerin toplanmasına yetki veren ve bunlar arasında dengenin nasıl sağlandığını gösteren belgedir.

324_ Menkul Kıymet Nedir? Belirli bir vade sonunda, belirli bir miktarı faizi ile birlikte ödemeyi taahhüt eden kağıtlardır.

325_ Otomatik İstikrar Sağlayıcılar Nedir? Ekonomide istikrarı sağlamaya yönelik biçimde otomatik olarak değişen ve devlet bütçesinde yer alan gelir ve harcama kalemleridir.

326_ Artan Oranlı Gelir Vergisi Nedir? Dahil olunan gelir dilimi arttıkça, uygulanan vergi oranının da arttığı gelir vergisidir.

327_ Birkaç Tane Otomatik İstikrar Sağlayıcısından Söz Etmek Mümkündür Bunlar.

- ✓ Artan oranlı bir vergi uygulaması
- ✓ İşsizlik sigortası primleri ve sigortası ödemeleri
- ✓ Şirketlerin kar payı ödemeleri
- ✓ Hanehalklarının tasarrufları da otomatik istikrar sağlayıcı olarak işlev görebilir.

Ünite 16

328_ Paranın Fonksiyonları Nelerdir?

- ✓ Değişim aracı olma ; paranın mal ve hizmetlerin el değiştirmesi sürecini kolaylaştıran ve hızlandıran bir araç olmasıdır. Ülkedeki mal ve hizmet fiyatlarıyla yakından ilişkilidir.
- ✓ Hesap birimi olma; paranın, mal ve hizmetlerin değerini ölçmede ortak bir ölçü birimi olmasıdır.
- ✓ Değer muhafaza aracı olma; paranın satın alma gücünün elde tutulmasına olanak sağlamasıdır.

329_ Mal Para Nedir? hem mal olarak kullanıldığında bir değere sahip olan hem de değişim aracı olarak kullanılabilen nesnelerdir.

330_ Gresham Yasası Nedir? Kötü paranın iyi parayı piyasadan kovmasıdır.

331_ İtibari Para Nedir? bir mal olarak değeri bulunmayan, ancak mal ve hizmetlerin satın alınmasında bir değer ifade eden nesnelerdir. Günümüzde değişim aracı olarak kullandığımız kağıt parçalarının mal olarak hiçbir değeri yoktur

332_ Paranın Çeşitleri Nelerdir? Modern bir ekonomide para üç türe ayrılır. Bozukluk, nakit, ve vadesiz mevduat.

- Bozukluk: Madeni para günümüzde toplam para miktarı içinde çok küçük bir bölümü oluşturmaktadır.
- Nakit: kağıt paralar bir diğer deyişle banknotlar toplam para miktarının daha büyükçe bir kısmını oluştururlar,
- Vadesiz mevduat: istediğiniz anda bankadan çekebileceğiniz mevduatlar para miktarının oldukça büyük bir bölümünü oluşturmaktadır.

333_ Likidite Nedir? Varlıkların nakde veya vadesiz mevduata dönüştürülme hızı ve kolaylığıdır.

334_ Para Benzerlikleri Nedir? Likiditesi yüksek olan, ancak ödemelerde direkt olarak kullanılamayan varlıklardır.

335_ Resmi Para Stoku Tanımları Nelerdir?

- M1= Dolaşımdaki nakit, ticari bankalardaki vadesiz mevduatlar ve merkez bankasındaki mevduatın toplamından oluşan parasal büyüklüktür.
- M2= M1 para stoku tanımına ticari bankalardaki vadeli mevduatların eklenmesi ile bulunan parasal büyüklüktür.

336_ Kaydi Para Nedir? Bankalar tarafından kredi işlemleri sonucunda vadesiz mevduat şeklinde yaratılan paradır.

Ünite 17

337_ Para Talebi Nedir? Ekonomik birimlerin ellerinde tutmak istedikleri para miktarıdır.

338_ Kaç Çeşit Para Talebi Vardır.

- İşlem amaçlı para talebi : Mal ve hizmetlere harcamak amacıyla tutulmaz istenen paranın miktarıdır.
- İhtiyaç amaçlı para talebi: Beklenmeyen harcamaların karşılanması amacıyla elde tutulmak istenen para miktarı.
- Spekülatif amaçlı para talebi: Para dışındaki diğer finansal varlıkların değeri konusundaki belirsizlik nedeniyle elde tutulmak istenen para miktarıdır.

339_ Paranın Notrülüğü Nedir? Para miktarındaki değişikliklerin üretim miktarı üzerinde bir etkinin olmaması sadece fiyatları arttırmasıdır.

340_ Genişlemeci (Gevşek) Para Politikası Nedir? Para arzının daha hızlı artmasını ve faiz oranlarının düşmesini sağlamaya dönük para politikasıdır.

341_ Daraltıcı (Sıkı) Politikası Nedir? Para arzındaki artışı yavaşlatmaya ve faiz oranlarının yükselmesini sağlamaya dönük para politikasıdır.

342_ Merkez Bankalarının Bu Amaçla Kullanabilecekleri Genel Para Politikası Araçları Nelerdir?

- Zorunlu Rezerv oranı
- Reeskont oranı
- Açık piyasa işlemleri

İKTİSADA GİRİŞ

343_ Zorunlu Rezerv Oranı Nedir? Merkez bankası tarafından belirlenen ve bankaların mevduat şeklindeki yükümlülükleri karşılığın da hangi miktarda zorunlu rezerv tutacaklarını gösteren orandır.

344_ Reeskont Oranı Nedir? Merkez bankasının bankalara verdiği kredilere uyguladığı faiz oranıdır.

345_ Açık Piyasa İşlemleri Nedir? Merkez bankasının banka rezervlerini ve dolayısıyla para arzını etkileyebilmek için piyasadan devlete ait bono ve tahvilleri alıp satmaktır.

346_ Para Politikasının Genel Araçları Nedir? Ülkedeki bankacılık işleminin rezervlerini yönlendirebilmek amacıyla merkez bankası tarafından kullanılan ve zorunlu rezerv oranları, reeskont oranı ve piyasa işlemlerinden oluşan araçlar kümesidir.

347_ Paranın Dolaşım Hızı Nedir? Nihai mal ve hizmetlerin satın alınmasında bir birim paranın ortalama olarak kaç kez kullanıldığını gösteren sayıdır.

348_ Değişim Denklemi Nedir? Bir ekonomideki para miktarı ile paranın dolaşım hızının çarpımının nominal gelire eşit olacağını gösteren denklemdir.

Ünite 18

349_ Toplam talep eğrisi nedir? Toplam üretim ve fiyatlar genel düzeyi arasındaki ters yönlü ilişkidir.

350_ Toplam Arz (AS) Eğrisi Nedir? Bir ekonomideki tüm firmalar tarafından arz edilen toplam miktar ile fiyatlar arasındaki ilişkidir.

351_ Toplam Talep Eğrisi Yer Değiştirmesi Nasıl Olur.

- Para arzı artarsa
- Kamu harcamaları artarsa
- Vergiler düşerse

352_ Atıl Sermaye Nedir? Mevcut üretim düzeyinin gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulmayan sermaye miktarıdır.

353_ Maliyet Arz Şok: Toplam arz eğrisinin yer değiştirmesine neden olan maliyet değişiklikleridir.

354_ Talep Enflasyonu Nedir? Toplam talep artışının neden olduğu enflasyondur.

355_ Maliyet Enflasyonu Nedir? Maliyet artışının neden olduğu enflasyondur.

356_ Stagflasyon Nedir? Fiyatlar artarken üretimin azaldığı ortamdır.

357_ Tam Kapasite Nedir? Bir firmanın elinde bulunan sermaye stoku ve iş gücünün tamamını üretim faaliyetlerinde kullanmasıdır.

358_ Atıl İş Gücü Nedir? Mevcut üretim düzeyinin gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulmayan işgücü miktarıdır.

359_ Kısa Dönemde Toplam Arz Eğrisinin Yer Değiştirmesine Neden Olan Etkenler Nelerdir?

- Maliyet şokları
- Ekonomik büyüme
- Yatırım açığı
- Hava koşulları, Doğal felaketler ve savaş

360_ Enflasyon Nedir? Bir ekonomide fiyatlar genel düzeyinde ortaya çıkan artıştır.

Ünite 19

361_ Mutlak Üstünlük Nedir? Belirli bir malın üretiminin diğer ülkelere göre daha az kaynak kullanımı ile gerçekleştirilmesidir.

362_ Karşılaştırmalı Üstünlük Nedir? Belirli bir malın üretiminin diğer ülkelere göre daha etkin olarak, yani daha düşük bir fırsat maliyeti ile gerçekleştirilmesidir.

363_ Artan Maliyet Nedir? Üretilen mal miktarı arttıkça ortalama üretim maliyetlerinin artmasıdır.

364_ Emek Yoğun Üretim Nedir? sermaye oranla daha fazla sermaye kullanılarak gerçekleştirilen üretim sürecidir.

365_ Sermaye Yoğun Üretim Nedir? İşgücüne oranla daha fazla işgücü kullanılarak gerçekleştirilen üretim sürecidir.

366_ İthalata Rakip Mallar Nedir? Yerli firmalar tarafından üretilen ve aynı zamanda ithali de yapılan mallardır.

367_ Tarife Dışı Engeller Nedir? Tarife ve kotaların dışında, ithalatı kısıtlamak için kullanılan diğer yöntemlerdir.

368_ Korumacılık Nedir? Yerli üretime rakip olabilecek ithalatın engellenmesi veya sınırlandırılması amacı ile devletin önlemler almasıdır.

369_ Sabit Döviz Kuru Nedir? iki ülkenin para birimleri arasında yasal olarak belirlenen ve uzunca bir süre değiştirilmemesi öngörülen döviz kurudur.

370_ Devalüasyon Nedir? Devletin iradi olarak aldığı bir kararla yerli paranın yabancı paralar karşısındaki değerinin düşürülmesi

371_ Revalüasyon Nedir? Devletin döviz kurunun değerini yükseltmesidir.

372_ Esnek Döviz Kuru Nedir? Bir ülke parasının yabancı paralar karşısından değerinin arz ve talep güçleri tarafından belirlenmesidir.

373_ Dış Ticaretin Kısıtlanması Nedir

- Tarifeler
- kota
- tarife dışı engeller
- ihracat amborgosu

374_ Geleneksel Korumacılık Görüşü

- Yerli işçiler yurtdışındaki ucuz işgücünden gelebilecek rekabetten koruyarak yurtiçi istihdamın arttırılabileceğidir.
- İthalatın gelir harcama akımından bir sızıntıyı temsil etmesi ve dolayısıyla ithalata gerçekleşecek azalmanın yurtiçi toplam talebi arttıracığıdır.
- Korumacılığın belirli bir süre için uygun görülebileceği bir durum, yeni oluşturulan bir endüstrinin gelişimini tamamlayıncaya kadar korunmasıdır.

375_ Sınırlı Uzlaşma Nedir? Karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olunan mal ve hizmetlerin üretiminde, artan maliyetler nedeniyle ortaya çıkan tam olmayan uzmanlaşmadır.

376_ Esnek Döviz Kuru Nedir? Bir ülke parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin arz ve talep güçleri tarafından belirlenmesidir.

377_ Döviz Kurundaki Dalgalanmaların Nedenleri Nedir?

- İhraç ürünlerine talep artarsa para değer kazanır.
- Ülkenin faiz oranı ve hisse senetlerinin yeterli oranı yüksekse para değer kazanır.
- Ülkede enflasyon oranı yüksekse para değer kaybeder.
- Politik istikrarsızlığın çok olduğu bir ülkenin parası devamlı değer kaybeder.

378_ Bebek Sanayi Argümanı Nedir? Bir ülkede yeni oluşturulan bir endüstrinin gelişimini tamamlayıncaya kadar korunmasını, korumacılık sonucu katlanılan maliyetlerin korunan endüstrinin uzun dönemde getireceği yararlar ile karşılanabileceğini savunan görüştür.

379_ Dış Ticaret Haddi Nedir? Ortalama ihracat fiyatının ortalama ithalat fiyatına oranıdır.

380_ Merkantilistler Nedir? Bir ülkenin gücünün sahip olduğu altın ve değerli metallerle ölçülebileceği ve bu nedenle mümkün olduğunca fazla ihracat, az ithalat yapılması gerektiği görüşünü savunanlardır.

381_ Muhabir Banka Nedir? Bir bankanın başka bir kentte veya ülkede kendisi adına bankacılık işlemleri yapması için antlaşma yaptığı bir başka bankadır.

Ünite 20

382_ Ekonomik Büyüme Oranı Nedir? Reel GSMH da bir önceki döneme göre meydana gelen yüzde artış oranıdır.

383_ 72 Kuralı Nedir? Bir sayının ikiye katlanması için gerekli süreyi yaklaşık olarak bulabilmek 72 sayısının yıllık artış oranına bölünmesidir.

383_ Kişi Başına Reel GSMH Nedir? Reel GSMH nın Nüfusa bölünmesi ile bulunan değerdir.

384_ Büyümeyi Belirleyen Faktörler Nelerdir. –İşgücü –Sermaye –Toprak –Teknoloji

385_ Verimlilik Nedir? Üretimin kullanılan girdi miktarına oranıdır.

386_ Toplam Faktör Verimliliği Nedir? Ülkedeki toplam üretimin işgücü ve sermaye stokuna oranıdır.

387_ Ekonomik Kalkınma Nedir? Toplumun yaşam standartlarında, üretilen malların kalitesinde veya üretim organizasyonunda iyileşmeler yaşanan ekonomiler kalkınan ekonomilerdir.

388_ Birinci Dünya Ülkeleri Nelerdir? Batı Avrupa, kuzey Amerika, Avustralya, yeni Zellanda, ve Japonya oluşan iktisaden gelişmiş kapitalist ülkeleri ifade etmek üzere kullanılır.

389_ İkinci Dünya Ülkeleri İse Nedir? bir zamanların sosyalist ülkelerini ifade etmek üzere kullanılmıştır.

390_ Üçüncü Dünya Ülkeleri Nelerdir? Asya, Afrika, Güney Amerika, Ortadoğu ve doğu Avrupa ülkeleri için kullanılan ifadedir.

391_ Kalkınmanın Önündeki Engeller Nelerdir?

- Politik engeller
- Sosyal engeller

392_ Politik Engeller Nelerdir?

- Kamu yönetimindeki yetersizlikler
- Politik istikrarsızlık ve Risk
- İktisat politika değişikliklerine direnme

393_ Devletleştirme Nedir? Özel mülkiyetin kamu mülkiyetine aktarılmasıdır.

394_ Sosyal Engeller Nedir?

- Girişimci Ruhun Eksikliği
- Hızlı Nüfus artışı
- ✓ B1) Sermaye Sığlaşması
- ✓ B2) Bağımlı Nüfus
- ✓ B3) Yatırım Sapması

395_ Kalkınma Stratejileri Nelerdir?

- ✓ İçer dönük Stratejileri
- ✓ Dışa dönük stratejileri

396_ Sermaye Sığlaşması Nedir? hızlı nüfus artışı sonucu işçi başına düşen sermaye miktarının azalmasıdır

İKTİSADA GİRİŞ

397_ Bağımlı Nüfus Nedir? Çalışan bir kişinin bakmak zorunda olduğu kişi sayısıdır.

398_ Yatırım Sapması Nedir? Hızlı nüfus artışı nedeniyle kamu yatırım harcamalarının alt yapılan eğitim ve sağlık gibi alanlara kaymasıdır.

399_ Dünya Bankası Gelişmekte Olan Ülkeleri Uyguladıkları Dış Ticaret Stratejilerine Göre Dört Gruba Ayırmaktadır.

- ✓ Tamamen dışa dönükler
- ✓ İlimli dışa dönükler
- ✓ İlimli içe dönükler
- ✓ Tamamen içe dönükler

400_ İhracat İkamesi Nedir? Mevcut kaynakların yurtiçinde tüketilecek tarımsal ürünler üretiminde kullanılması yerine, ihraç edilebilecek ürünlerin imalatında kullanılmasıdır.

401_ Dual Ekonomi Nedir? Sektörlerde farklı gelişmişlik düzeylerinin yaşandığı ekonomidir.